

AP6-Q1- Module 4

Readings In Philippine History (Adamson University)

Scan to open on Studocu

6

Department of Education
National Capital Region

**SCHOOLS DIVISION OFFICE
MARIKINA CITY**

Araling Panlipunan

Unang Markahan – Modyul 4
Partisipasyon ng mga Kababaihan
sa Rebolusyong Pilipino

Manunulat: Nida A. Mamauag

City of Good Character
DISCIPLINE • GOOD TASTE • EXCELLENCE

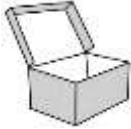
Downloaded by Jundrel Alonzo (jundrelalonzo@gmail.com)

PAG-AARI NG PAMAHALAAN
HINDI IPINAGBIBILI

Aralin

1

Partisipasyon ng mga Kababaihan sa Rebolusyong Pilipino

Alamin

Sa araling ito ay matatalakay ang partisipasyon ng mga kababaihan sa rebolusyong Pilipino. Ating kikilalanin ang mga babaeng nagpamalas ng katapangan sa panahon ng himagsikan.

Sa pagtatapos ng aralin, inaasahan na ikaw ay:

1. naiisa-isa ang mga katangi-tanging kababaihan na nagpamalas ng katapangan sa panahon ng rebolusyong Pilipino;
2. natutukoy ang mga kontribusyon ng mga kababaihan sa panahon ng rebolusyong Pilipino;
3. nasusuri ang mga dahilan ng partisipasyon ng mga kababaihan sa rebolusyong Pilipino.

Subukin

Ang mga kababaihan sa larawan ay nagpamalas ng katapangan sa panahon ng himagsikang Pilipino.

Buuin ang mga letra upang mabuo ang pangalan ng nasa larawan batay sa mga pahayag na inilalarawan.

1. Siya ay kilala sa tawag na “Tandang Sora”
A R C H O M E L N O Q U I A

2. Kabiya ni Andres Bonifacio, siya ang tinaguriang “Lakambini ng Katipunan”.
I A R G R E G O D E S U S J E

3. Kinilalang ina ng “Biak-na-Bato” dahil tumulong sa pag-aruga sa mga sugatang katipunero.
D A D T R I N I O S N T E C

4. Isang matapang at mahusay na mandirigma mula sa lalawigan ng Iloilo. Siya ay binansagang “Joan of Arc”.
S A T E R E N U A M A G B A

5. Asawa ni Diego Silang.
L A G A B R I E N G L A S I

6. Siya ang kauna-unahang babaeng kasapi ng Katipunan
N A I R M A O N I Z D S A N T I A G O

7. Siya ang natatanging babaeng Heneral ng himagsikan.
D A G U E A H A K A B A G A N

8. Kapatid ni Jose Rizal
F A S E J O I Z A L R

Balikan

Sa nakaraang aralin, ay napag-aralan ninyo ang mga kaganapan bago nagsimula ang himagsikang Pilipino. Ating suriin kung anong mga dahilan at pangyayaring naganap sa himagsikan.

Basahin ang bawat pahayag at suriin kung anong pangyayari ito. Piliin ang letra nang wastong sagot at isulat ito sa guhit sa unahan ng bawat bilang.

- A. Sigaw sa Pugad Lawin
- B. Tejeros Convention
- C. Kasunduan sa Biak-na-Bato

- _____ 1. Pagpunit ng sedula ng mga katipunero.
- _____ 2. Pag-uusap upang malutas ang suliranin ng dalawang pangkat sa Cavite.
- _____ 3. Nilagdaan ang kasunduang pangkapayapaan.
- _____ 4. Pagkapatay kay Andres Bonifacio
- _____ 5. Natalo at humina ang pangkat ng mga katipunero.
- _____ 6. Pagpupulong ng lihim sa bahay ng anak ni Melchora Aquino.
- _____ 7. Sa kumbensiyong ito nabuo ng mga plano at pagkilos upang palakasin ang depensa sa Cavite.
- _____ 8. Hiniling ng mga Kastila na umalis sa bansa si Aguinaldo at ang mga lider ba Pilipino.
- _____ 9. Pinanguluhan ni Bonifacio ang eleksiyon sa garantiyang igagalang ng nakararami kung anuman ang maging resulta nito
- _____ 10. Idineklara ni Bonifacio bilang tagapangulo ng pagpupulong at supremo ng Katipunan na walang bisa ang nasabing halalan.

Tuklasin

Napakalaki ng ginampanan ng mga kababaihan noong panahon ng himagsikan. Ang ilan sa kanila ay asawa ng mga bayani na nakipaglaban sa ating kalayaan. Sa labis na pagmamahal nila sa kalayaan, sila ay napilitan makipaglaban sa kabila ng kanilang kasarian. Ano ang kanilang ginampanan sa panahon ng himagsikan? Samahan ninyo ako at ating talakayin ang pakikibaka ng mga kababaihan sa rebolusyong Pilipino.

Suriin

Maraming ginampanan ang mga kababaihang Pilipino sa panahon ng himagsikan, ang ilan sa mga ito ay:

1. Sumali sila sa mga labanan.
2. Nag-alaga ng mga rebulasyonaryo kapag sila ay nasugatan o may karamdaman.
3. Taga-ingat ng mga mahalagang dokumento ng Katipunan.
4. Pagiging mamamahayag ng samahan at tagatahi ng mga bandila ng himagsikan

Kababaihan sa Katipunan

- Naghinala ang mga babae sa gawain ng kanilang asawa (pagkawala sa gabi at bawas sa mga kita)
- Kalagitnaan ng 1893 nang buksan ang Katipunan para sa mga asawa, kapatid at kamag-anak ng mga katipunero.
- Nagbantay sa mga dokumento ng samahan
- Nagkukunwaring nagkakasiyahan habang ang mga lalaki'y nagpupulong

Melchora Aquino

- Tinaguriang siyang “Ina ng Katipunan”
- Higit na kilala sa bansag na “Tandang Sora”
- Sa panahon ng pakikipaglaban ng mga katipunero, binuksan niya ang kanyang tahanan, pinakain, nagbigay ng gamot at inalagaan niya ang mga sugatang katipunero.

Source: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:PH_nhi_melchora_aquino.jpg

Trinidad Tecson

Kinilalang “Ina ng Biak-na-Bato” at “Mother of Mercy”

- Itinuturing na “Ina ng Philippine National Red Cross”
- Naipakita niya ang kanyang tapang nang lumagda siya bilang kasapi ng kilusan gamit ang kanyang sariling dugo.
- Higit na hinangaan ang kanyang kahusayan at katapangan nang matagumpay na masamsam ng mga katipunero ang mga armas ng mga Espanyol sa isang bilanguan sa San Isidro, Bulacan.

Gregoria de Jesus

- Pangalawang asawa ni Bonifacio
- Nakilala sa tawag na Lakambini ng Katipunan at sa “Bansag na Orang Dampuan”.
- Naging tagapamahala siya ng mga armas at iba pang kagamitan ng katipunan at pinangasiwaan din niya ang mga papeles na nauukol sa kilusan.

Source:https://en.wikipedia.org/wiki/File:Gregoria_de_Jes%C3%BAs.jpg

Teresa Magbanua

- Binansagang” Joan of Arc” ng Kabisayaan na sumisimbolo sa kanyang katapangan at kahusayan.
- Ipinamalas ang kanyang katapangan at kahusayan sa taktika ng pakikipagdigma nang hilingin niya sa kanyang tiyuhin na pahintulutan siyang lumaban sa mga sundalong Espanyol.

Source:https://en.wikipedia.org/wiki/File:Teresa_Magbanua.png

Marina Dizon Santiago

- Kauna-unahang babaeng kasapi ng Katipunan.
- Naging kasapi ng katipunan si Marina Dizon Santiago nang maghinala siya sa kakaibang ikinikilos ng kanyang ama na noon ay inililihim ang pagiging kasapi ng kilusan.Nang matuklsan niya,nahikayat siyang umanib sa kilusan noong 1893 kung kaya siya ang kauna-unahang bababeng miyembro ng Katipunan.

Source:https://en.wikipedia.org/wiki/File:Marina_Dizon.png

Agueda Kahabagan

- Taga Sta Cruz Laguna na nakilala bilang natatanging babaeng heneral ng himagsikan.
- Kilala din siya sa tawag na Heneral Agueda.

Source:https://commons.wikimedia.org/wiki/File:General_Agueda_Kahabagan.jpg

Gabriela Silang

Ipinagpatuloy ni Gabriela Silang ang pakikipaglaban sa mga Kastila ng namatay ang kanyang asawa si Diego Silang.

Source: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Gabriela_Silang_1974_stamp_of_the_Philippines.jpg

Josefa Rizal

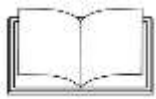
- Kapatid ni Dr. Jose P. Rizal
- Naglingkod bilang pangulo ng lupon ng mga kababaihan.

Sagutin.

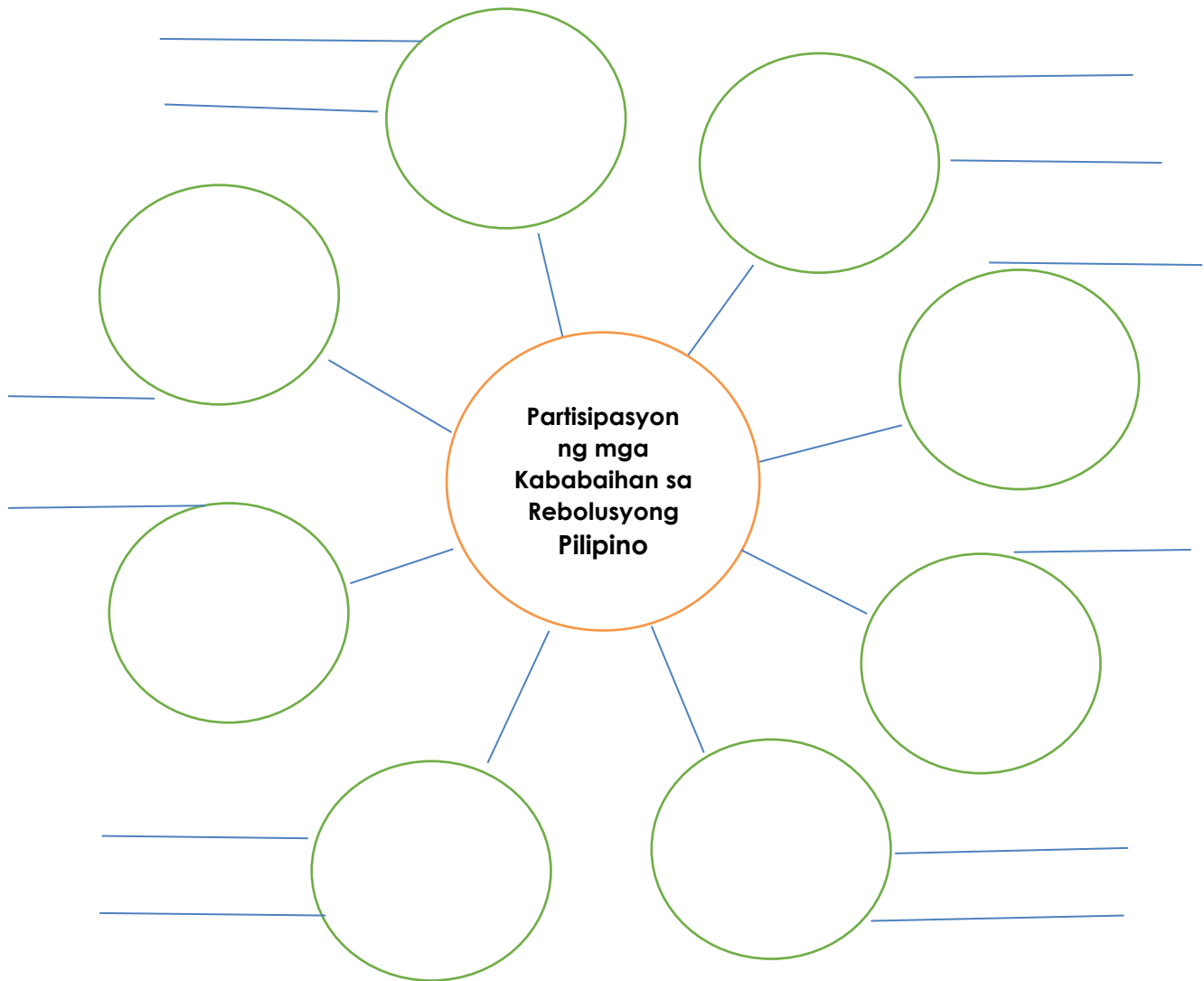
Bakit sumali ang mga kababaihan sa rebolusyong Pilipino?

Pagyamanin

Punan ang graphic organizer na *Factstorming Web* nang tamang impormasyon tungkol sa mga kababaihan at kanilang partisipasyon sa rebolusyong Pilipino.

Isaisip

Ang kababaihang Pilipino ay may malaking papel na ginampanan noong panahon ng himagsikan.

1. Pagsapi sa katipunan

Maraming kababaihan ang naging kasapi ng Katipunan lalo na nang maitatag ang sangay ng kababaihan noong 1893. Marami sa mga unang kasapi ay mga kamag-anak ng ilang mga lalaking katipunero.

2. Paglahok sa mga labanan

Maraming kababaihan ang nagsilbing mga mandirigma, humawak ng armas at nakibahagi sa labanan.

3. Pag-espiya at paniniktik

Isang malaking ambag ng kababaihan ang pagsisilbing mga espiya upang makakuha ng impormasyon mula sa mga Espanyol at maging pagpupuslit ng mga armas. Sila rin ay nagsilbing mga mensaherong nagdadala ng mahahalagang impormasyon sa mga rebolusyonaryo.

MGA KABABAIHANG PILIPINO

❖ Melchora Aquino

Hindi matawaran ang ginawang kabayanihan ni Melchora Aquino o mas kilalang Tandang Sora na sa kabila ng kanyang katandaan ay kinukop at pinakain ang maraming mga Katipunero sa kanilang tahanan. Ito ang dahilan kung bakit siya ipinatapon sa Marianas Island ng mga Espanyol.

❖ Trinidad Tecson

Nakilala rin sa mga babaeng tumulong sa pag-aaruga sa mga sugatang Katipunero tulad ni Trinidad Tecson na tumulong sa pag-aruga sa mga sugatang Katipunero kaya siya ay tinuguriang Ina ng Biak na Bato.

❖ Gregoria de Jesus

Hindi rin mawawala sa talaan ng magigiting na babae ng himagsikan si Gregoria de Jesus na asawa ni Andres Bonifacio na tinaguriang Lakambini ng Katipunan. Siya ay isa sa mga katuwang ng mga Katipunero sa pag-iingat ng mga papeles ng Katipunan.

❖ Teresa Magbanua

Taga Capiz, Iloilo si Teresa Magbanua dahil sa kanyang tapang na mamuni at makisangkot sa mga labanan
Marina Dizon Santiago

Si Marina Dizon Santiago ang kalihim ng KKK. Sinunog ang lahat ng dokumento ng KKK pagkatapos mabunyag ito para malaman ng mga Espanyol ang sekretong Katipunan

Agueda Kahabagan

Taga Sta Cruz Laguna na nakilala bilang natatanging babaeng heneral ng himagsikan. Kilala din siya sa tawag na Heneral Agueda

Gabriela Silang

Taga Cavite si Gregoria Montoya na nasawi habang nakikipaglaban Ipinagpatuloy ni Gabriela Silang ang pakikipaglaban sa mga Kastila ng namatay ang kanyang asawa si Diego Silang.

Josefa Rizal

Kapatid ni Rizal. Naglingkod bilang pangulo ng lupon ng mga kababaihan

Isagawa

May mga natatanging kababaihan na umanib sa Katipunan, nakita nila ang pagpupunyaging ginawa ng kanilang mga asawa at ibang kasapi nito. Bilang suporta, sila ay sumapi hindi alintana ang panganib dulot nito dahil taglay nila ang nasyonalismong diwa. Malaki ang naitulong nila para sa tinatamsa nating kalayaan.

Tayo ngayon ay humaharap sa isang napakalaking pagsubok dahil sa pamdemya dulot ng Covid-19.

Bilang batang Pilipino at mamamayan ng bansang Pilipinas, paano mo maipapakita ang nasyonalismong diwa o diwang makabansa sa sitwasyong ito? Ipaliwanag ang iyong sagot sa pamamagitan ng pagguhit sa isang papel.

Rubrik ng Pagguhit

Krayterya	Katangi-tangi 10-9	Mahusay 8-7	Katamtaman 6-5	Kailangan pa ng Dagdag na Pagsasanay 4	Pts
Interpretasyon	Lubhang makabuluhan at wasto ang mensaheng binigyan ng interpretasyon	Makabuluhan at wasto ang mensaheng binigyan ng interpretasyon	Hindi makabuluhan at wasto ang mensaheng binigyan ng interpretasyon	Mali ang mensaheng binigyan ng interpretasyon	
Pagkamasining	Napakamasining ang pagkakaguhit	Masining ang pagkakaguhit	Hindi gaanong masining ang pagkakaguhit	Hindi masining ang pagkakaguhit	
Pagkakagawa	Napakalinis ang pagkakagawa	Malinis ang pagkakagawa	Hindi gaanong malinis ang pagkakagawa	Hindi malinis ang pagkakagawa	
Kawastuhan	Wasto ang ipinakita sa larawan	May ilang mali sa larawan	Maraming mali sa larawan	Mali ang larawan	
Kabuuang					

Tayahin

Basahing mabuti ang bawat pahayag at isulat ang letra nang wastong sagot sa unahan ng bawat bilang.

1. Siya ang tagapag-ingat ng lahat ng mahahalagang kasulatan at kagamitan ng KKK o Katipunan.
A. Gregoria de Jesus
B. Marina Dizon
C. Trinidad Tecson
D. Melchora Aquino
2. Siya ang ina ng Biak-na-Bato dahil nagsilbing nars ng mga Katipunero.
A. Melchora Aquino
B. Trinidad Tecson
C. Marina Dizon
D. Josefa Rizal
3. Siya ang nanguna sa pagligaw ng mga patrol na Espanyol sa pamamagitan ng kaniyang pag-aawit at pagsayaw.
A. Gabriela Silang
B. Trinidad Tecson
C. Marina Dizon
D. Josefa Rizal
4. Inaruga at kinupkop niya ang mga katipunero sa kanyang bahay.
A. Trinidad Tecson
B. Marina Dizon
C. Melchora Aquino
D. Gabriela Silang
5. Siya ang nagpatuloy ng pakikipaglaban sa namayapa niyang asawa.
A. Gabriela Silang
B. Trinidad Rizal
C. Marina Dizon
D. Trinidad Tecson
6. Siya ay nakilala bilang babaeng heneral ng himagsikan.
A. Agueda Kahabagan
B. Trinidad Tecson
C. Marina Dizon
D. Josefa Rizal
7. Bakit maraming kababaihan ang sumali sa himagsikan?
A. Nais nilang ipagpatuloy ang sinimulan ng kanilang kamag-anak.
B. Nais nilang ipakita na kahit babae ay hindi takot sa himagsikan
C. Nais nilang makilala silang bayani
D. Nais nilang magpasikat
8. Ang mga sumusunod ay ginampanan ng mga kababaihan sa himagsikan *MALIBAN* sa isa?
A. Nag-alaga ng mga rebulusyonaryo kapag sila ay nasugatan o may karamdaman
B. Naging mamamahayag ng samahan at tagatahi ng mga bandila ng himagsikan
C. Taga-ingat ng mga mahalagang dokumento ng Katipunan.
D. Tagapayo ng mga Espanyol

9. Kung nabubuhay ka noong panahon ng rebolusyon, gagawin mo rin ba ang ginawa nila? Bakit?
- Oo, dahil kailangan tulungan ang kamag-anak ko sa pakikipaglaban sa mga Espanyol
 - Oo, dahil makakasama ako sa mga magiging bayani
 - Hindi, dahil isa akong babae na mahina
 - Hindi, dahil wala akong armas
10. Anong aral ang natutunan mo sa partisipasyon ng mga kababaihan sa rebolusyong Pilipino?
- Natutunan ko na hindi hadlang ang kasarian kung nais tumulong sa pagkamit ng kalayaan.
 - Natutunan ko na maraming babaeng Pilipino ang nagbuwis ng buhay para makamit ng kalayaan.
 - Natutunan ko na kailangan ipagtanggol ang bansa para sa kalayaan.
 - Lahat ng nabanggit ay tama

Karagdagang Gawain

Gumawa ng *poster* tungkol sa aral na natutuhan mo sa partisipasyon ng mga kababaihan sa rebolusyong Pilipino. Ilagay sa isang papel.

Rubrik sa Paggawa ng Poster

Pamantayan	Mahusay (10-9)	Katamtamang Husay(8-6)	Nangangailangan ng Dagdag na Pagsasanay (5-1)
Kawastuhan ng Mensahe			
Kabuuan ng Mensahe			
Kasiningan ng Paggawa			
Kalinisan sa Paggawa			
Kabuuang Puntos			

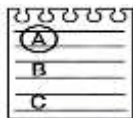

Sanggunian

Retrieved from:

<https://idoc.pub/documents/partisipasyon-ng-mga-kababaihanpptx-6ng25p509jlv>

<https://www.scribd.com/presentation/353346519/Partisipasyon-Ng-Kababaihan>

Susi ng Pagwawasto

Tingnan ang rubrik.

Poster

Karagdagang Gawain

1. A
2. B
3. C
4. C
5. A
6. A
7. A
8. D
9. A
10. D

Tagahin

1. A
2. B
3. C
4. B
5. C
6. A
7. B
8. C
9. B
10. B

BALIKAN

Subukin
1. MERCHORA AQUINO
2. GREGORIA DE JESUS
3. TRINIDAD TECSON
4. TERESA MAGBANUA
5. GABRIELA SILANG
6. MARINA DIZON SANTIAGO
7. AGUWDA KAHABAGAN
8. JOSEFA RIZAL

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Nida A. Mamauag (Guro, B.E.S.)
Mga Tagasuri: Fortunato A. Sabido Jr (Guro, P.E.S.)
Anna Japone (P.S.D.S.)
Aaron S. Enano (Superbisor sa A.P.)
Tagaguhit: Ma. Gwendelene J. Corañez (Guro, P.E.S.)
Tagalapat: Nathalia A. Malaga (Guro, N.E.S.)

Tagapamahala:

Sheryll T. Gayola
Pangalawang Tagapamanihala
Pinunong Nanunuparan - Tanggapan ng Tagapamanihala

Elisa O. Cerveza
Hepe – Curriculum Implementation Division
Pinunong Nanunuparan - Tanggapan ng Pangalawang Tagapamanihala

Aaron S. Enano
Superbisor sa Araling Panlipunan

Ivy Coney A. Gamatero
Superbisor sa Learning Resource Management System

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Schools Division Office- Marikina City
Email Address: sdo.marikina@deped.gov.ph

191 Shoe Ave., Sta. Elena, Marikina City, 1800, Philippines

Telefax: (02) 682-2472 / 682-3989

City of Good Character
DISCIPLINE • GOOD TASTE • EXCELLENCE

Downloaded by Jundrel Alonzo (jundrelalonzo@gmail.com)